

SKC

On(der)betaald in de pandemie

Een schatting wat de
kledingindustrie verschuldigd is
aan kledingarbeidsters

Campagne

Kleren

Schone Kleren Campagne

Schone

Inhoud /

Inleiding	2.
De loonkloof	5.
A Methodologie	5.
B Landen	7.
C De loonkloof in een oogopslag	23.
Wat moet er gebeuren?	25.

Inleiding

De covid-19-pandemie heeft vanaf januari 2020 tot directe en rampzalige gevolgen geleid voor kledingarbeidsters uit de hele wereld (het grote merendeel is vrouw). Het doel van dit rapport is om de omvang van het loonverlies (“de loonkloof”) waarmee werknemers nu en in de toekomst worden geconfronteerd, te laten zien. De wereldwijde loonkloof van tussen de 2,7 en 4,9 miljard euro, die weliswaar slechts op ruwe schattingen is gebaseerd, geeft aan hoeveel geld er nodig is om het desastreuze tekort voor werknemers recht te trekken.

De sector kreeg in de eerste maanden van dit jaar drie opeenvolgende, desastreuze golven voor de kiezen. Allereerst zagen veel fabrieken zich in januari, toen levering van grondstoffen uit China naar kledingproducerende landen werd opgeschort, gedwongen tijdelijk te sluiten. De volgende golf sloeg toe toen de pandemie zich uitbreidde naar Europa en de Verenigde Staten (VS). Vanwege een plotselinge daling van de consumentenvraag naar kleding, annuleerden de kledingmerken reeds voltooide en in productie genomen bestellingen en weigerden ze te betalen¹. Als gevolg daarvan zagen fabrieken zich genoodzaakt te sluiten en werknemers massaal te ontslaan². Waar fabrieken noodgedwongen moesten sluiten, werden werknemers vaak zonder voorafgaande kennisgeving of betaling door hun werkgevers naar huis gestuurd. In Bangladesh bijvoorbeeld, werd 72,4% van de met verlof gestuurde werknemers en 80,4% van de ontslagen werknemers in maart 2020 onbetaald naar huis gestuurd³.

De derde desastreuze golf duurt nog voort, aangezien het virus zich in de kledingproducerende landen zelf verspreidt. Ten tijde van het schrijven van dit rapport zijn veel fabrieken nog gesloten en hebben miljoenen werknemers nog steeds niet betaald gekregen.

Het verlies van het reguliere loon voor miljoenen kledingarbeidsters is des te ernstiger omdat de meeste werknemers normaal al voor een hongerloon moeten werken. In India bijvoorbeeld ligt het gemiddelde loon van een textielarbeidster drie keer lager dan het bedrag dat zij nodig heeft om met haar gezin een waardig leven te kunnen leiden⁴. Als gevolg van de lage lonen in de sector zijn werknemers niet in staat om spaargeld op te bouwen en hebben ze vaak schulden⁵. Ondanks deze algemeen erkende realiteit hebben de kledingmerken geen effectieve maatregelen genomen om de lonen in de sector te verhogen, laat staan om een leefbaar loon te garanderen.

¹ Mark Anner, Penn State Center for Global Workers' Rights, Abandoned? The Impact of Covid-19 on Workers and Businesses at the Bottom of Global Garment Supply Chains, 27 March 2020, <https://www.workersrights.org/wp-content/uploads/2020/03/Abandoned-Penn-State-WRC-Report-March-27-2020.pdf>.

² Scott Nova & Ineke Zeldenrust, Worker Rights Consortium, Who will bail out the workers that make our clothes?, March 2020, <https://www.workersrights.org/wp-content/uploads/2020/03/Who-Will-Bail-Out-the-Workers-March-2020.pdf>.

³ Mark Anner, Penn State Center for Global Workers' Rights, Abandoned? The Impact of Covid-19 on Workers and Businesses at the Bottom of Global Garment Supply Chains, 27 March 2020, <https://www.workersrights.org/wp-content/uploads/2020/03/Abandoned-Penn-State-WRC-Report-March-27-2020.pdf>.

⁴ Anna Bryher, Clean Clothes Campaign, Tailored Wages 2019, June 2019, <https://cleanclothes.org/file-repository/tailoredwages-fp.pdf/view>; Clean Clothes Campaign, Fashion Checker, <https://fashionchecker.org>.

⁵ Scott Nova & Ineke Zeldenrust, Worker Rights Consortium, Who will bail out the workers that make our clothes?, March 2020, <https://www.workersrights.org/wp-content/uploads/2020/03/Who-Will-Bail-Out-the-Workers-March-2020.pdf>.

“De meeste kledingproductie vindt plaats in landen waar sociale zekerheidsvoorzieningen en werkloosheidsuitkeringen slecht geregeld zijn.”

Daarnaast vindt de meeste kledingproductie plaats in landen waar sociale zekerheidsvoorzieningen en werkloosheidsuitkeringen slecht geregeld zijn. Hoewel er in veel kledingproducerende landen een bepaalde vorm van wettelijke bescherming bestaat voor werknemers die hun baan verliezen, is algemeen bekend dat die onvoldoende is om zelfs maar aan de basisbehoeften van een werknemer en zijn of haar gezin te kunnen voldoen⁶. Bovendien zijn miljoenen kledingarbeidsters niet formeel of enkel op basis van tijdelijke contracten in dienst, wat in veel gevallen betekent dat ze geen toegang hebben tot sociale voorzieningen⁷. Hierdoor zijn ze bijzonder kwetsbaar voor de economische schade die de pandemie veroorzaakt.

Tabel 1. Corona-loonkloof: SKC veld- en deskresearch in zeven productielanden

	Workers included in estimates	Estimated average wage gap in % March-May	Estimated wage gap March-May 2020 in USD (million)
Bangladesh	4,400,000	29.5%	501.62 M
Cambodia	650,000	33.0%	122.17 M
India (NCR)	850,000	56.9%	178.24 M
India (Tirupur)	800,000	54.8%	138.98 M
India (Bangalore)	500,000	34.5%	62.40 M
Indonesia	2,600,000	39.8%	405.59 M
Myanmar	700,000	32.6%	63.33 M
Pakistan	2,200,000	46.6%	320.88 M
Sri Lanka (FTZ)	275,000	40.8%	27.19 M
Global Estimate (extrapolated)	50,000,000	38.6%	3,858.56 M

⁶ Asia Development Bank, Establishing Social Protection for Women Garment Workers in Bangladesh, October 2009, <https://www.adb.org/sites/default/files/publication/28585/ban-proj-brief-women-garment-workers.pdf>.

⁷ Scott Nova & Ineke Zeldenrust, Worker Rights Consortium, Who will bail out the workers that make our clothes?, March 2020, <https://www.workersrights.org/wp-content/uploads/2020/03/Who-Will-Bail-Out-the-Workers-March-2020.pdf>.

Geconfronteerd met de economische neergang als gevolg van de pandemie, hebben sommige regeringen directe financiële steun verleend aan werknemers in de kledingindustrie of wettelijke verordeningen uitgevaardigd om te voorkomen dat fabrieken hun werknemers ontslaan. Andere regeringen kondigden echter een minder gunstig beleid voor werknemers aan. Zo heeft Cambodja in juni de betaling van de halfjaarlijkse schadeloosstelling voor werknemers opgeschort en heeft het werkgevers niet verplicht om werknemers een wettelijk verplichte vergoeding te betalen en ontslagaanzegging te geven voordat ze hun fabrieken sluiten⁸. In Bangladesh vereiste de regering fabrieken in de maand april werknemers slechts minder dan driekwart van hun loon te betalen⁹. In Turkije stond de regering toe dat sommige fabrieken het loon van hun werknemers rechtstreeks uit hun werkloosheidsfondsen betaalden, waardoor de aanspraak van werknemers op deze fondsen in de toekomst wordt beperkt¹⁰.

In het laatste deel van dit rapport wordt een beroep gedaan op wereldwijde kledingmerken en detailhandelaren om werknemers loongarantie te geven, om zo de desastreuze loonkloof te dichten.

⁸ Kann Vicheika, VOA Khmer, Workers Decry Labour Ministry's Move to Postpone Indemnity Payments, 3 June 2020, <https://www.voacambodia.com/a/workers-decry-labor-ministry-s-move-to-postpone-indemnity-payments-/5447157.html?nocache=1;%20https://www.phnompenhpost.com/national/businesses-shut-amid-covid-exempted-payments>.

⁹ Refayet Ullah Mirdha, The Daily Star, Closed Factories: Pay workers 60pc of gross salary for April, 30 April 2020, <https://www.thedailystar.net/frontpage/news/closed-factories-pay-workers-60pc-gross-salary-april-1898152>; Ibrahim Hossain Ovi, Dhaka Tribune, Absentee apparel workers salary increased to 65%, 4 May 2020, <https://www.dhakatribune.com/business/2020/05/04/apparel-workers-to-receive-65-wages-for-april>.

¹⁰ Fair Wear, Covid-19 Impact and Responses: Turkey, 21 June 2020, <https://www.fairwear.org/covid-19-dossier/worker-engagement-and-monitoring/country-specific-guidance/turkey/>.

De loonkloof

Dit hoofdstuk bevat een aantal ruwe schattingen om een eerste indruk te krijgen van de omvang van de loonverliezen die werknemers hebben geleden tijdens de eerste maanden van de pandemie. We nodigen overheden, internationale organisaties, onderzoekers en brancheorganisaties uit om onderzoek te doen en meer gegevens te publiceren om een beter overzicht te krijgen van de loonkloof die moet worden gedicht.

Methodologie

Door de omvang en de ontwikkeling van de huidige crisis is het vrijwel onmogelijk geworden om harde feiten en cijfers met betrekking tot fabriekssluitingen, inkrimping van het aantal werknemers en betaling van lonen en andere vormen van compensatie te verzamelen. Bij gebrek aan uitvoerige gegevens uit primaire bronnen zijn de berekeningen voor dit rapport gebaseerd op schattingen van partnerorganisaties van de internationale Schone Kleren Campagne (SKC), nieuwsbronnen, overheidsinstellingen en deskundigen uit de sector.

De berekening van werknemerslonen is, tenzij anders vermeld, gebaseerd op het minimumloon voor de kledingindustrie in elk onderzocht land. Het is echter belangrijk om te weten dat veel werknemers gemiddeld meer verdienen dan het minimumloon in hun land, als regelmatige overuren, bonussen en andere vergoedingen meegeteld worden. Omdat de loonkloof in dit rapport wordt berekend op basis van het minimumloon van de werknemers, is de som van de lonen die tijdens de pandemie verloren zijn gegaan ten opzichte van wat de werknemers gewoonlijk verdienen, ongetwijfeld meer dan wat in dit rapport wordt vermeld.

“De som van de lonen die tijdens de pandemie verloren zijn gegaan ten opzichte van wat de werknemers gewoonlijk verdienen is ongetwijfeld meer dan wat in dit rapport wordt vermeld.”

Gezien de omvang en het aanhoudende karakter van de crisis pretendeert dit rapport niet de loonkloof aan te geven voor *elke* werknemer die in de kledingindustrie werkzaam is. Zo neemt dit rapport bijvoorbeeld niet alle thuiswerkers, mensen die in de informele economie werken, of werknemers in onderaanneming mee. Hoewel het onzekere karakter van het werk van deze werknemers hen nog kwetsbaarder maakt voor de economische gevolgen van de crisis, zijn zij in dit rapport inderdaad ondervertegenwoordigd.

Dit rapport geeft een schatting van de loonkloof van 13 miljoen werknemers in zeven landen over een periode van drie maanden; de daaraan ten grondslag liggende berekeningen en bronnen worden in elk hoofdstuk toegelicht. De volgende informatie en veronderstellingen werden gebruikt om de loonkloof in elk land te berekenen:

- waar er geen gegevens over het aantal ontslagen arbeiders waren, maar we wel konden vaststellen welke fabrieken gesloten waren, hebben we het gemiddelde personeelsbestand per fabriek gebruikt om een schatting te maken van het aantal getroffen werknemers;
- waar aanwezig gebruikten we de gerapporteerde aantallen fabriekssluitingen en gingen we ervan uit dat andere fabrieken in bedrijf bleven. Waar geen cijfers beschikbaar waren, hebben we lokale deskundigen geraadpleegd en een schatting gemaakt van het percentage gesloten fabrieken. In het geval van gerapporteerde verminderde capaciteit of productie gingen we uit, en maakten we een schatting van, de vermindering van het aantal arbeidskrachten en het inkomen als gevolg van minder werkuren;
- waar we weten dat er sprake is van overheidssteun of andere financieringsmiddelen ter vervanging van het gebrek aan inkomsten van werknemers, hebben we daar rekening mee gehouden;
- in India richtten we ons op de drie belangrijkste kledingproductiehub's van het land: Delhi, Tirupur en Bangalore. Het merendeel van de kleding voor de export wordt in deze regio's geproduceerd en onze lokale partners zijn in deze gebieden gevestigd; en
- waar verschillende bronnen verschillende plausibele cijfers rapporteerden, gingen we uit van het lagere cijfer of van de gemiddelde schatting.

Onze berekeningen geven de loonkloof voor maart, april en mei 2020 weer. Aangezien veel werknemers niet zijn teruggekeerd naar hun werk of naar de reguliere werktijden, is de loonkloof na deze drie maanden blijven groeien. De in dit rapport geschatte loonkloof is daarom geen nauwkeurige weergave van de totale verloren gegane lonen sinds het begin van de pandemie: die kloof blijft helaas nog groeien!

Op basis van de loonkloof in zeven landen heeft SKC geprobeerd de loonkloof voor de kledingindustrie breder in te schatten. Om de totale wereldwijde loonkloof voor dezelfde drie maanden (maart, april en mei 2020) te berekenen, hebben we twee wereldwijde scenario's ontwikkeld. Het eerste scenario richt zich op de ongeveer 50 miljoen arbeiders in de wereldwijde kleding-, textiel- en schoenenindustrie, die gemiddeld 200 dollar per maand verdienen. Ervan uitgaande dat de gemiddelde loonkloof in de zeven onderzochte landen niet wereldwijd kan worden toegepast (aangezien er sterke aanwijzingen zijn van de beschikbaarheid van meer overheidssteun in andere landen) passen we slechts de helft van het gemiddelde percentage van 38,6% toe om tot de geschatte loonkloof wereldwijd te komen.

Het tweede scenario richt zich alleen op arbeiders in de kledingexportsector, met een personeelsbestand van ongeveer 20 miljoen werknemers¹¹. Het veronderstelt dat de gemiddelde loonkloof van 38,6% kan worden gebruikt op mondiaal niveau, als China buiten beschouwing wordt gelaten, waar het waarschijnlijk is dat werknemers kunnen rekenen op meer overheidssteun¹². Hierdoor blijven 13,2 miljoen werknemers over, die gemiddeld 200 USD per maand verdienen en een loonkloof van 38,6% hebben geleden.

Het eerste scenario leidt tot een geschat wereldwijd loonverschil van 2,7 miljard euro (5,78 mld USD) voor de eerste drie maanden van de pandemie. Het tweede scenario komt uit op een loonverlies van 4,9 miljard euro (3,19 mld USD).

¹¹ Door WRC geschat aantal werknemers in de export-sector van kledingproductie wereldwijd.

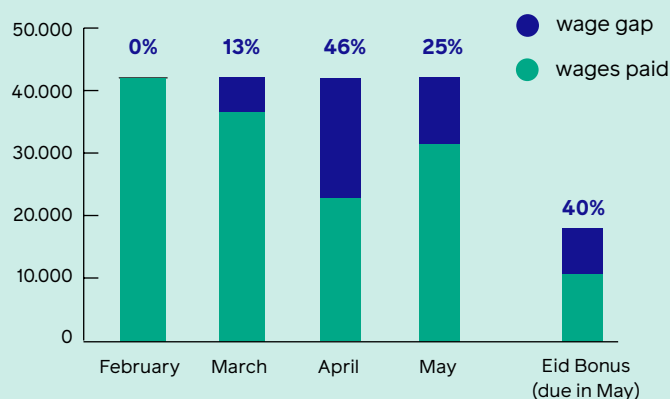
¹² Fair Wear, Covid-19 impact and responses: China. <https://www.fairwear.org/covid-19-dossier/worker-engagement-and-monitoring/country-specific-guidance/china>.

B - Landen

Bangladesh

Bangladesh, wage gap of garment workers (in BDT)

In Bangladesh waren, voordat de pandemie toesloeg, ongeveer 4,4 miljoen arbeidsters werkzaam in 4.500 confectiekledingfabrieken in het hele land¹³. Het minimumloon voor de kledingindustrie is 8000 BDT (94 USD), maar algemene schattingen wijzen erop dat de arbeidsters aan het eind van de maand gemiddeld 9580 BDT (112 USD) mee naar huis nemen. Dit brengt het totale maandloon van alle werknemers op 42,15 miljard BDT (ongeveer 496 miljoen USD).

In tegenstelling tot de kledingindustrie in landen als China, Cambodja en Myanmar, bleef Bangladesh grotendeels onaangestast door de Covid-19-pandemie in februari en bleven de fabrieken open terwijl de bestellingen van de kledingmerken binnen bleven komen. De aanvoer van grondstoffen uit het buitenland ondervond echter wel hinder van de pandemie¹⁴.

De situatie veranderde echter snel in maart, toen kledingmerken in hoog tempo orders begonnen te annuleren. Al op 23 maart was naar verluidt 1,5 miljard USD aan orders geannuleerd¹⁵. In maart sloten 150 fabrieken minstens tijdelijk¹⁶. Onze schatting is dat in totaal 147 duizend werknemers geen loon hebben ontvangen, terwijl de resterende 4,2 miljoen werknemers gemiddeld slechts 8.622 BDT (101 USD) hebben ontvangen. Bijgevolg zou de loonkloof aan het einde van de maand al 5,48 miljard BDT (64,5 miljoen USD) bedragen. Om de verspreiding van Covid-19 te voorkomen, voerde de regering van Bangladesh een tiendaagse shutdown in, waarbij 26 maart t/m 4 april werden uitgeroepen tot nationale feestdagen. De shutdown werd steeds verlengd, uiteindelijk tot 16 mei. Aanvankelijk bestond er onduidelijkheid over de vraag of ook de kledingfabrieken moesten sluiten¹⁷, een situatie die zich herhaalde in de periode

¹³ Rejaul Karim Byron and Md Fazlur Rahman, The Daily Star, Coronavirus can't tame Bangladesh's growth momentum, 28 February 2020, <https://www.thedailystar.net/business/news/coronavirus-cant-tame-bangladeshs-growth-momentum-1873864>.

¹⁴ Rejaul Karim Byron and Md Fazlur Rahman, The Daily Star, Coronavirus can't tame Bangladesh's growth momentum, 28 February 2020, <https://www.thedailystar.net/business/news/coronavirus-cant-tame-bangladeshs-growth-momentum-1873864>.

¹⁵ Arun Devnath, Bloomberg, European Retailers Scrap \$1.5 Billion of Bangladesh Orders, 23 March 2020, <https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-03-23/europe-retailers-cancel-1-billion-of-bangladesh-garment-orders>.

¹⁶ Sumon Mahmud, Bdnews24.com, Unpaid workers regret not being entitled to aid as 609 BGMEA factories miss deadline, 17 April 2020, <https://bdnews24.com/business/2020/04/17/unpaid-workers-regret-not-being-entitled-to-aid-as-609-bgmea-factories-miss-deadline>.

¹⁷ Refayet Ullah Mirdha, The Daily Star, Factories can run but must ensure safety of workers, 28 March 2020, <https://www.thedailystar.net/frontpage/news/factories-can-run-must-ensure-safety-workers-1886866>.

van de mogelijke heropening van de fabrieken en die veel onzekerheid en ongerief veroorzaakte voor werknemers die zonder openbaar vervoer vanuit hun dorpen heen en weer moesten reizen¹⁸.

Op 25 maart kondigde de regering een stimuleringspakket van 500 miljard BDT (5,9 miljard USD) aan voor exportgerichte sectoren, waaronder de confectiekledingsector. Bedrijven kunnen een beroep doen op fondsen uit het pakket tegen een rente van 2%. Het geld uit het pakket kan enkel worden gebruikt om de salarissen van de werknemers tot drie maanden te betalen. Het management moet loonstrookjes, werknemerslijsten en gegevens over de werknemersrekening aan banken verstrekken, zodat de salarissen voor april rechtstreeks op de bankrekening van een werknemer of op een mobiele rekening bij een financiële dienstverlener kunnen worden gestort¹⁹. Fabrieken die ontslagen aankondigen terwijl de uitbraak van het coronavirus nog in volle gang is, krijgen geen toegang tot het financiële pakket van de overheid²⁰. Om in aanmerking te komen voor het stimuleringspakket moeten de fabrieken de afgelopen jaren 80% van hun producten hebben geëxporteerd. Dit betekent dat veel kleine en middelgrote ondernemingen die als onderaannemers voor grote fabrieken werkten, niet in aanmerking komen voor financiering en daardoor hun werknemers niet kunnen betalen²¹. Op 5 april voerde de regering verdere stimuleringspakketten in, waarbij 2,3 miljard USD werd vrijgemaakt om het midden- en kleinbedrijf van werkkapitaal te voorzien²². Aan deze leningen waren echter geen voorwaarden verbonden met betrekking tot de betaling van de lonen van werknemers.

Als gevolg van de combinatie 'lockdown' en geannuleerde orders, escaleerde in april de loonsituatie voor werknemers. Een verbijsterend aantal van 580 fabrieken sloot²³, terwijl 2203 fabrieken in lockdown bleven²⁴. 119 fabrieken bevonden zich in lockdown zonder toegang tot overheidssteun, met alle gevolgen van dien voor de werknemers van deze fabrieken²⁵. 1598 fabrieken bleven het grootste deel van de maand in bedrijf²⁶. Ondanks de verlenging van de nationale lockdown tot in mei, gingen de meeste kledingfabrieken vanaf 26 april weer open met een verminderd aantal werknemers. Onder de regelgeving van de overheid moesten werknemers die in april door de lockdown werden getroffen, 60% van hun loon ontvangen – dit werd later verhoogd tot 65%; degenen die de volledige maand werkten moesten het volledige loon uitbetaald krijgen; en werknemers die na 26 april weer aan het werk gingen moesten gedurende 25 dagen 65% van hun loon ontvangen en voor de resterende vijf dagen het volledige loon. Dit moest worden betaald door de eigenaar van de fabriek²⁷. Dit betekent dat werknemers in gesloten fabrieken waarschijnlijk geen loon uitbetaald kregen, werknemers in gesloten fabrieken over het algemeen 65% en werknemers in fabrieken zonder steun van de overheid niets ontvingen. Werknemers die naar de fabriek bleven komen ontvingen vaak ook niet het volledige loon, als gevolg van geannuleerde orders, die op dat moment waren opgelopen tot 3 miljard USD²⁸. Bijgevolg schatten we dat werkgevers zich gemiddeld slechts konden veroorloven 90% van het normale loon te betalen. Deze lonen werden over het algemeen met aanzienlijke vertraging uitbetaald²⁹.

18 Naimul Karim, Thomson Reuters Foundation, Thousands of Bangladeshi garment workers ordered home as factories stay closed, 5 April 2020, <https://www.reuters.com/article/us-health-coronavirus-bangladesh-workers/thousands-of-bangladeshi-garment-workers-ordered-home-as-factories-stay-closed-idUSKBN21N0QU>; Ilias Ahmed, Bdnews24.com, With job on the line, hundreds of Bangladesh workers walk over 100km to RMG factories, 4 April 2020, <https://bdnews24.com/bangladesh/2020/04/04/with-job-on-the-line-hundreds-of-bangladesh-workers-walk-over-100km-to-rmg-factories>.

19 Fair Wear Foundation, Covid-19: Country-specific guidance, <https://www.fairwear.org/covid-19-dossier/worker-engagement-and-monitoring/country-specific-guidance>.

20 New Age, No stimulation for factories making layoffs, 20 April 2020, <https://www.newagebd.net/article/104752/laid-off-factories-not-to-get-stimulus-package-support>.

21 Shehab Sumon, Arab News, Thousands of Bangladeshi factory workers left without salary on Eid, 26 May 2020, <https://www.arabnews.com/node/168001/world>.

22 International Labour Organization, COVID-19 and the world of work: Country policy responses, <https://www.ilo.org/global/topics/coronavirus/country-responses/lang--en/index.htm>.

23 New Age, 47pc RMG workers in Bangladesh have no income now: survey, 18 April 2020, <https://www.newagebd.net/article/104630/47pc-rmg-workers-in-bangladesh-have-no-income-now-survey>.

24 Ershad Kamol, New Age, RMG owners, workers form monitoring committee, 9 May 2020, <https://www.newagebd.net/article/106066/rmg-owners-workers-form-monitoring-committee>.

25 Shehab Sumon, Arab News, Thousands of Bangladeshi factory workers left without salary on Eid, 26 May 2020, <https://www.arabnews.com/node/168001/world>.

26 This number is calculated from the assumption that there are 4,500 factories and 580+2,203+119 factories were closed or in lockdown.

27 Fair Labor Association, Country-specific updates on provisions for workers in response to the covid-19 pandemic, 18 June 2020, <https://www.fairlabor.org/blog/entry/country-specific-updates-provisions-workers-response-covid-19-pandemic>; Ershad Kamol, New Age, RMG owners, workers form monitoring committee, 9 May 2020, <https://www.newagebd.net/article/106066/rmg-owners-workers-form-monitoring-committee>.

28 Tara Donaldson, Sourcing Journal, VIDEO: COVID-19 Costs Bangladesh Factories \$10B, BGMEA Press Says, 10 April 2020, <https://sourcingjournal.com/topics/sourcing/bgmea-president-rubana-huq-video-on-the-ground-bangladesh-factories-204755/>.

29 Monira Munni, The Financial Express, Workers of nearly 1100 industrial units unlikely to get wages, bonus, 18 May 2020, <https://thefinancialexpress.com.bd/national/workers-of-nearly-1100-industrial-units-unlikely-to-get-wages-bonus-158977484>.

Op basis van deze veronderstellingen concluderen we dat in april in totaal 22,86 miljard BDT (269,12 miljoen USD) aan salarissen is uitbetaald, 226,95 miljoen USD minder dan twee maanden eerder.

We schatten dat in mei de helft van de 580 gesloten fabrieken en de fabrieken die in maart en april in lockdown waren, weer zijn heropend³⁰ en dat meer fabrieken hun werkzaamheden hebben hervat³¹. We schatten dat het aantal fabrieken dat in mei in bedrijf was, 4.210 bedroeg, met ongeveer 4.116.444 werknemers. Uit door Microfinance Opportunities gerapporteerde loongegevens op basis van interviews, blijkt dat er in mei aanzienlijk meer loon is betaald; daarom gaan we ervan uit dat werknemers die in mei aan het werk waren, 80% van hun gemiddelde loon hebben ontvangen. Als gevolg daarvan is de loonkloof in mei afgenomen, volgens onze schattingen tot 10,6 miljard BDT (124,75 miljoen USD). In mei waren de traditionele bonussen voor het Suikerfeest verschuldigd, die alle fabrieken verplicht zijn te betalen³², maar een aanzienlijk deel van de werknemers meldde hun bonus niet te hebben ontvangen³³. We gaan ervan uit dat slechts 80% van de werknemers deze bonus heeft ontvangen en niet volledig, maar gemiddeld ongeveer 80% van de bonus. Dit voegt naar schatting 85,15 miljoen USD toe aan de loonkloof voor deze maand.

Samenvattend schatten we de loonkloof voor de maanden maart t/m mei (inclusief de Suikerfeest-bonus) op ongeveer 501 miljoen USD.

Belangrijke afnemers van producten uit Bangladesh zijn Next en H&M (meer dan 150 fabrieken); C&A en Primark (100-120 fabrieken); Inditex (Zara), Matalan, Esprit, Bestseller (Vero Moda), Marks & Spencer, en Asda (80-100 fabrieken); Verner, Debenhams, en Gap nemen gezamenlijk af uit meer dan 50 fabrieken³⁴. Walmart (eigenaar van Asda) en Decathlon, worden, hoewel transparant over hun toeleveringsketen, beschouwd als een van de belangrijkste niet-transparante merken die een aanzienlijk deel van hun producten uit het land afnemen³⁵.

³⁰ Hannah Ellis-Petersen & Redwan Ahmed, The Guardian, Bangladesh garment factories reopen despite coronavirus threat to workers, 11 May 2020, <https://www.theguardian.com/global-development/2020/may/11/bangladesh-garment-factories-reopen-despite-coronavirus-threat-to-worker>.

³¹ Daniela Ortega, Garment Worker Diaries, Massive Shift to Digital Wage Payments in the RMG Sector in Bangladesh, May 2020, <https://workerdiaries.org/massive-shift-to-digital-wages-payments-in-the-rmg-sector-and-other-updates-from-bangladesh>.

³² Faysal Atik, Bdnews24.com, Bangladesh clothing factories fail to pay workers before Eid, hundreds shut, 24 May 2020, <https://bdnews24.com/business/2020/05/24/bangladesh-clothing-factories-fail-to-pay-workers-before-eid-hundreds-shut>.

³³ Daniela Ortega, Garment Worker Diaries, Eid Bonuses and Overtime in the COVID-19 Pandemic: Cash Payments Persist, May 2020, <https://workerdiaries.org/eid-bonuses-and-overtime-in-the-covid-19-pandemic-cash-payments-persist/>.

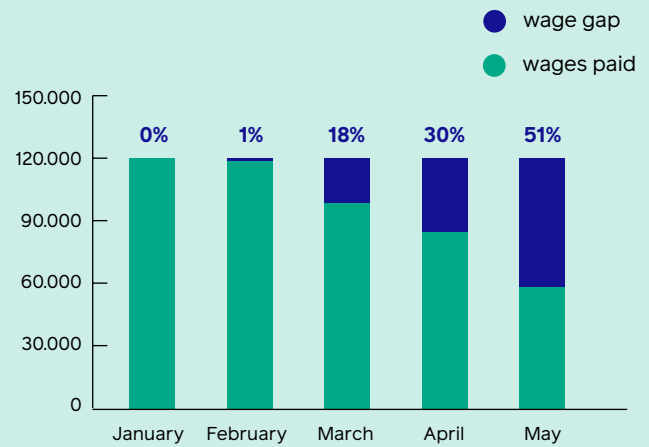
³⁴ Open Apparel Registry, <https://openapparel.org/>.

³⁵ Walmart was a leading force behind and member of the Alliance for Bangladeshi Worker Safety <http://www.bangladeshworkersafety.org/>; Decathlon has a sourcing office in Bangladesh: <http://sustainability.decathlon.com/action-areas/responsability-in-production/maintaining-long-term-relationships/>.

Cambodja

Cambodia, wage gap of garment workers (in USD)

De Cambodjaanse CMT-sector ('cut, make and trim', ofwel: snijden, in elkaar zetten en afwerken) biedt werk aan 650.000 tot 800.000 werknemers³⁶. De Garment Manufacturers Association in Cambodja (GMAC) heeft 605 vergunninghoudende exportfaciliteiten³⁷. Naast deze faciliteiten worden er ook kledingstukken gemaakt door thuiswerkers en in fabrieken zonder exportvergunning. Naar schatting 10% van de arbeidskrachten werkt in deze informele sector. Kleding en schoeisel zijn de belangrijkste exportproducten van Cambodja naar de Europese Unie (EU) en de Verenigde Staten. De Cambodjaanse kleding- en schoeiselexport had in 2018 een waarde van 7,83 miljard USD³⁸. Een op de vijf huishoudens in Cambodja is afhankelijk van een baan in deze sector. De werknemers in de kledingindustrie verdienen maandelijks ten minste 123,5 miljoen USD, inclusief een maandelijks vergoeding voor huisvesting en reizen³⁹.

³⁶ Ate Hoekstra, Deutsche Welle, Coronavirus brings trouble to Cambodia's garment industry, 29 April 2020, <https://www.dw.com/en/coronavirus-brings-trouble-to-cambodias-garment-industry/a-53284224> ;

Matt Blomberg & Mech Dara, The Japan Times, Laid off due to coronavirus, Cambodian garment workers compete for shifts, 18 June 2020, <https://www.japantimes.co.jp/news/2020/06/18/asia-pacific/cambodian-garment-workers-coronavirus/#.Xwc-nuGxWXI>

³⁷ Garment Manufacturers Association in Cambodia, Members Directory, https://www.gmac-cambodia.org/our_member.

³⁸ Sheng Lu, FASH455 Global Apparel & Textile Trade and Sourcing, How will EU Trade Curb Affect Cambodia's Apparel Industry?, 18 June 2020, <https://shenglufashion.com/2020/06/18/how-will-eu-trade-curb-affect-cambodias-apparel-industry/>.

³⁹ 650,000 workers * \$190 per month.

Het land werd al in februari financieel hard getroffen door de Covid-19-crisis. De CMT-sector kreeg toen te maken met tekorten aan grondstoffen die normaal gesproken uit China komen, en sommige fabrieken moesten daarom hun activiteiten staken. GMAC meldde dat 15.000 werknemers in februari verplicht met verlof werden gestuurd⁴⁰. Vakbonden en niet-gouvernementele organisaties (ngo's) meldden dat de meeste van deze werknemers de helft van hun normale loon (95 USD) kregen uitbetaald. Hoewel de signalen duidelijk waren, reageerde de Cambodjaanse regering langzaam. Pas in maart, toen ten minste 53⁴¹ fabrieken hun werkzaamheden al hadden gestaakt, kondigde de regering aan dat de met verlof gestuurde kledingarbeidsters 60% van hun loon moesten ontvangen: 40% van hun werkgever en 20% van de overheid⁴². De werknemers van die 53 fabrieken, ongeveer 34.000 mensen, hadden dus recht op 60% van het minimumloon, 114 USD. Veel werknemers meldden echter dat ze alleen de 40% van de werkgever kregen en niet de extra 20% van de overheid. We schatten dat 75% van de 34.000

⁴⁰ Alastair McCready, Open Development Mekong, As COVID-19 hits global economy, Cambodian workers face layoffs, 27 March 2020, <https://opendevelopmentmekong.net/news/as-covid-19-hits-global-economy-cambodian-workers-face-layoffs/>.

⁴¹ Nem Sopheakpanha, VOA Cambodia, Hit by Factory Closures, Vendors Struggle as Garment Workers Stay Home, 24 March 2020, <https://www.voacambodia.com/a/hit-by-factory-closures-vendors-struggle-as-garment-workers-stay-home/5342781.html>.

⁴² Ouch Sony, VOD, Garment Industry, Union Seek Help as Exports Slide Amid Covid-19, 10 July 2020, <https://vodenglish.news/garment-industry-union-seek-help-as-exports-slide-amid-covid-19/>.

werknemers slechts 76 USD heeft ontvangen in plaats van 114 USD. We gaan ervan uit dat nog eens 10.000 werknemers in maart hun baan definitief kwijtraakten en geen loon ontvingen. In maart werd in totaal 22,1 miljoen USD minder aan lonen betaald dan in januari.⁴³

In april verslechterde de situatie. 130 fabrieken hadden nu hun werkzaamheden opgeschort, met gevolgen voor ongeveer 100.000 werknemers⁴⁴. We schatten dat 25% van deze werknemers de 114 USD hebben ontvangen waar ze recht op hadden; de andere 75% ontving slechts 76 USD. 15.726 werknemers moesten gedwongen zonder loon in quarantaine voor 14 dagen⁴⁵, terwijl hun fabrieken open bleven. Deze werknemers ontvingen maar de helft van wat hun collega's die de hele maand werkten ontvingen. We gaan ervan uit dat werknemers die de hele maand werkten 90% van hun normale loon (171 USD) ontvingen, wat betekent dat de werknemers die gedwongen werden om in quarantaine te gaan, slechts 85,50 USD kregen. Het totale bedrag aan lonen dat in april werd betaald was 36,61 miljoen USD minder dan in januari⁴⁶.

In mei sloten 256 fabrieken die ongeveer 150.000 werknemers in dienst hadden⁴⁷. Het totale bedrag aan lonen dat in mei werd uitbetaald was 63,46 miljoen USD minder dan in januari⁴⁸. Gezien het feit dat in Cambodja een op de vijf huishoudens afhankelijk is van een loon dat in deze sector wordt verdiend, moet de impact van het niet uitbetalen van lonen niet licht worden opgevat. In drie maanden tijd is de loonkloof in Cambodja gestegen tot 123,59 miljoen USD.

Grote merken die producten uit Cambodja afnemen zijn Gap, Next en C&A (meer dan 50 fabrieken), Bestseller, Marks & Spencer, H&M, VF Corporation, Target en Adidas (20 of meer fabrieken). Niet-transparante merken met een aanzienlijke aanwezigheid in het land zijn onder andere Walmart, Decathlon en Carrefour⁴⁹.

⁴³ Lowest estimated total wages paid in January: \$123.5 million. Estimated wages paid in March: 75% of laid off workers (25,000 workers) receive \$76, 25% of laid off workers (8500 workers) receive \$114, 25,000 workers laid off in February and March receive \$0 and 576,000 workers receive 90% of the minimum wage (\$171). \$123,500,000 - \$1,938,000 - \$969,000 - \$102,771,000 = \$17,822,000.

⁴⁴ Patrick Lee, Globe, Government support for workers during Covid-19 insufficient, 1 May 2020, <https://www.business-humanrights.org/en/cambodia-labour-rights-expert-says-govts-support-for-workers-during-covid-19-pandemic-crisis-is-insufficient-and-brands-should-honour-their-contracts>.

⁴⁵ Davin Sen, Khmer Times, Mandatory quarantine to help prevent coronavirus spread, 17 April 2020, <https://www.business-humanrights.org/en/cambodia-authorities-set-to-quarantine-about-15000-garment-workers-to-prevent-covid-19-spread-once-they-return-to-work-after-khmer-new-year-celebrations>.

⁴⁶ 25,000 workers receive \$114, 75,000 workers receive \$76, 450,274 workers receive \$171 and 15,726 workers receive \$85.50. 35,000 workers have lost jobs permanently and receive \$0.

⁴⁷ Business & Human Rights Resource Centre, Southeast Asia sees factory shutdowns and massive lay-offs due to Covid-19 outbreak, <https://www.business-humanrights.org/en/southeast-asia-sees-factory-shutdowns-and-massive-lay-offs-due-to-covid-19-outbreak-0>.

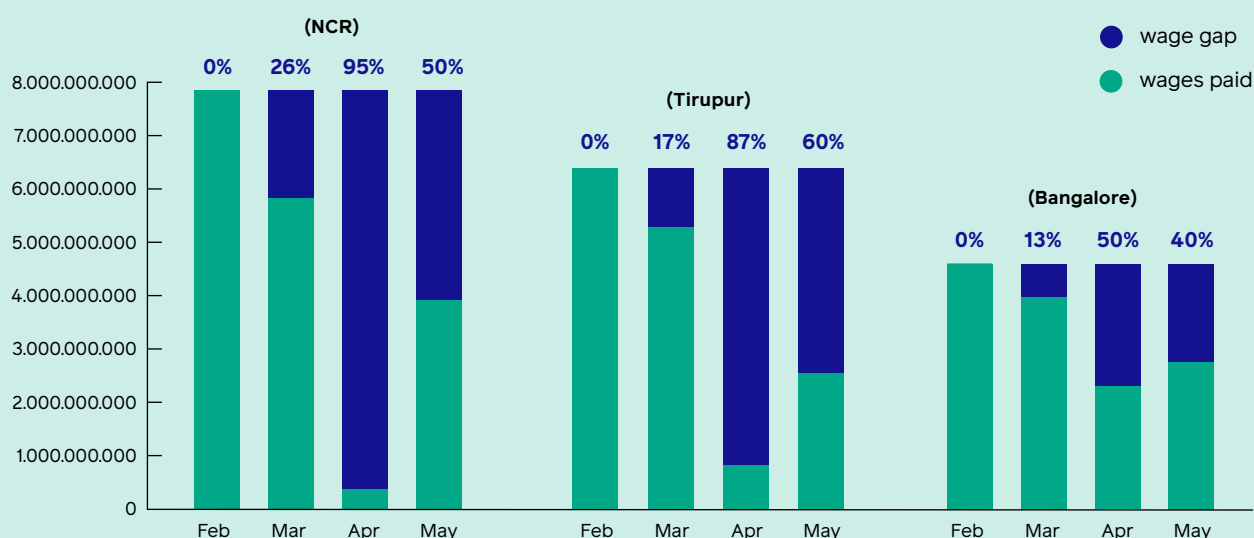
⁴⁸ 75000 workers receive \$114, 75000 workers receive \$76. 316,000 workers receive \$171. 35,000 workers have lost their jobs permanently and receive \$0.

⁴⁹ Walmart has a sourcing office in country, according to linkedin: <https://www.linkedin.com/in/jocelyn-tran-92449369/?originalSubdomain=vn> (accessed 19th June 2020); Decathlon have a production office in Cambodia, as mentioned on their corporate website <http://sustainability.decathlon.com/action-areas/responsability-in-production/maintaining-long-term-relationships/> (accessed 19th June 2020), Carrefour advertised a country Manager position linkedin <https://www.linkedin.com/in/amt-sharma-23097115/> (accessed 18th June 2020) and Pentland advertised a QA Manager position in Cambodia: <https://www.linkedin.com/in/anh-tran-937327a6/> (accessed 18th June 2020).

India

India, wage gap of garment workers (in INR)

Volgens voorzichtige schattingen zijn in India 2,1 miljoen werknemers werkzaam in CMT-exportgerichte kledingfabrieken. In dit aantal zijn niet de thuiswerkers, werknemers die in andere delen van de exportgerichte toeleveringsketen werken, of de grote binnenlandse kledingindustrie van India opgenomen. Volgens schattingen zou dit aantal op zijn minst 12 miljoen⁵⁰ of zelfs 45 miljoen kunnen zijn⁵¹. De exportgeoriënteerde kledingindustrie van India heeft als gevolg van de coronavirus pandemie een

verlies van 2,86 miljard USD geleden. De pandemie noodzaakte van 24 maart t/m 31 mei een landelijke lockdown, waarbij het overgrote deel van de fabrieken in het hele land gesloten bleef. Ondanks aanvankelijke inspanningen van de nationale overheid om van werkgevers te eisen dat zij de lonen van hun werknemers tijdens de gehele duur van de lockdown volledig doorbetaalden⁵², ontving de overgrote meerderheid van de kledingarbeidsters gedurende deze periode veel minder dan hun normale loon of helemaal geen loon.

⁵⁰ Anuradha Nagaraj, Thomson Reuters Foundation, India's 'hidden' home garment workers feared losing out on coronavirus aid, 7 April 2020, <https://in.reuters.com/article/health-coronavirus-india-garment/indias-hidden-home-garment-workers-feared-losing-out-on-coronavirus-aid-idINL4N2BU29>.

⁵¹ Invest India, Textiles & Apparel, <https://www.investindia.gov.in/sector/textiles-apparel>

⁵² Somesh Jha, Business Standard, Govt withdraws order on compulsory wage payment by firms during lockdown, 19 May 2020, https://www.business-standard.com/article/economy-policy/govt-withdraws-order-on-compulsory-wage-payment-by-firms-during-lockdown-120051800793_1.html.

De export-georiënteerde kledingproductie in India vindt voornamelijk plaats in drie regionale productiehubs van het land: Tirupur, Bangalore en Delhi. In elke regio werken formeel meer dan 500.000 werknemers in CMT-fabrieken⁵³, terwijl in de regio Delhi, samen met de gebieden die onder de nationale hoofdstedelijke regio (NCR) vallen, ongeveer 850.000 werknemers in dienst zijn. Uitgaande van de minimumlonen in de regio's geven ruwe schattingen aan dat gedurende de lockdown-periode van 24 maart t/m 31 mei de werknemers in Bangalore gemiddeld 50% van hun reguliere loon of 3,16 miljard INR (41,76 miljoen USD) hebben ontvangen; de werknemers in NCR gemiddeld geen enkel loon ontvingen, een totaal verlies van 10,4 miljard INR (137,45 miljoen USD) aan reguliere lonen; en de werknemers in Tirupur, die in de maand april geen enkel loon ontvingen, verloren 8,87 miljard INR (117,25 miljoen USD) aan reguliere lonen. Toen de lockdown in mei werd versoepeld en de fabrieken weer opengingen, kon slechts 40% tot 60% van de werknemers in de sector weer aan het werk, ofwel omdat het openbaar vervoer nog steeds stillag, ofwel omdat de fabrieken niet op volle capaciteit werden heropend. Volgens schattingen hebben werknemers in de maand mei dan ook de volgende loonverliezen geleden: 2,74 miljard INR (36,19 miljoen USD) in Bangalore; 2,56 miljard INR (33,84 miljoen USD) in Tirupur; en 3,95 miljard (52,25 miljoen USD) in de NCR. Volgens zeer bescheiden schattingen hebben de 1,85 miljoen werknemers in de exportgerichte CMT-kledingsector in India tussen maart en mei 2020 ten minste 19,65 miljard INR (259,72 miljoen USD) aan loon ingeboet.

Grote merken die producten uit India afnemen zijn onder andere: Asos (meer dan 200 fabrieken); Next (meer dan 150 fabrieken); H&M, Gap, Primark, Debenhams en Esprit (100-150); Arcadia, Bestseller, Asda, Matalan, C&A, Tesco, Marks & Spencer, Levi's, Benetton en Shop Direct (50-100)⁵⁴. Niet-transparante merken met inkoop- of productiekantoren in India zijn onder andere Walmart, Decathlon en Urban Outfitters⁵⁵.

⁵³ Mohan Mani, Babu Mathew & Dithi Bhattacharya, Institute of Public Policy, National Law School of India University, Critiquing the Statutory Minimum Wage: A case of the export garment sector in India, May 2018, <https://mpp.nls.ac.in/wp-content/uploads/2019/02/Paper-5-Critiquing-the-Minimum-Wage.pdf>.

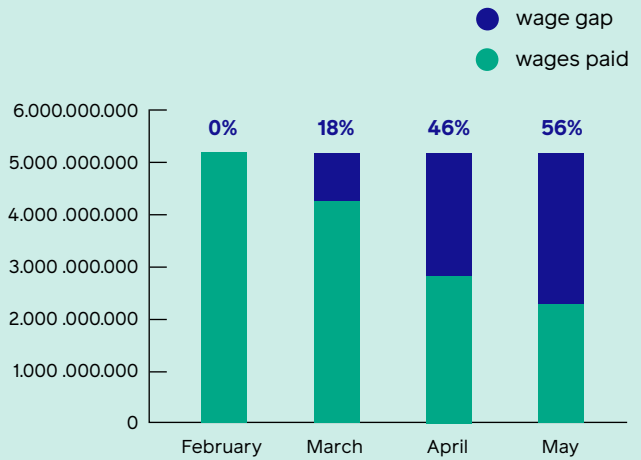
⁵⁴ Open Apparel Registry, <https://openapparel.org/>.

⁵⁵ Walmart, India, <https://corporate.walmart.com/our-story/our-business/international/walmart-india>; Decathlon, Responsibility in production: Maintaining long-term relationships, <http://sustainability.decathlon.com/action-areas/responsability-in-production/maintaining-long-term-relationships/>; Urban Outfitters have a sourcing office in India, as mentioned in their Corporate Report list of subsidiaries - "URBN India Sourcing & Design Solutions Limited".

Indonesië

Indonesia, wage gap of garment workers (in IDR)

Indonesië heeft binnen de kledingindustrie een belangrijke binnenlandse en exportmarkt en de sector biedt werk aan naar schatting 2,6 miljoen arbeiders⁵⁶. Deze kledingarbeiders verdienen vaak het minimumloon, dat sterk varieert van 1,57 miljoen IDR tot 4,26 miljoen IDR per maand.⁵⁷ Uit een in 2016 uitgevoerd onderzoek blijkt dat het gemiddelde loon voor kledingarbeiders ongeveer 20% boven het laagste loon ligt⁵⁸, daarom gebruiken we voor dit rapport 2 miljoen IDR als het gemiddelde loon.

Aanvankelijk zagen veel exporterende fabrieken zich genoodzaakt de productie te stoppen of te verminderen vanwege een tekort aan grondstoffen, het niet kunnen verzenden van eindproducten en de annulering van orders⁵⁹. De invoering op 10 april van grootschalige sociale beperkingen in verschillende

regio's, in Indonesië bekend als "PSBB"⁶⁰, betekende dat veel fabrieken gedwongen waren te sluiten omdat hun werknemers verplicht thuis moesten blijven⁶¹. Het land ging in juni weer langzaam open, maar er kwamen maar een paar nieuwe orders binnen voor de sector.

De richtlijnen van lokale overheden aangaande de sluiting van fabrieken en werktijdverkorting zijn beschreven als "gefragmenteerd en onduidelijk"⁶², en hoewel werkgevers verplicht zijn om met vakbonden en werknemersvertegenwoordigers te onderhandelen over de voorwaarden voor verplicht verlof en ontslag, is de meerderheid van de fabrieken volgens prominente waarnemers van arbeidsrechten in werkelijkheid overgegaan tot verplicht verlof of ontslag^{63 64} van werknemers zonder overeenkomst met de vakbonden. Bij de fabrieken die door Better Work worden gevolgd, bleef meer dan 40% van de

⁵⁶ Rina Anggraeni, SINDONews.com, Industri Tekstil PHK 2,1 Juta Pekerja Dampak Corona, 27 April 2020, <https://ekbis.sindonews.com/read/9191/34/industri-tekstil-phk-21-juta-pekerja-dampak-corona-1587985467>.

⁵⁷ Trio Hamdani, detikFinance, Daftar Lengkap Kenaikan UMP 2020 di 34 Provinsi, 17 October 2019, <https://finance.detik.com/berita-ekonomi-bisnis/d-4749752/daftar-lengkap-kenaikan-ump-2020-di-34-provinsi>.

⁵⁸ WageIndicator Foundation, Wages in Context in the Garment Industry in Asia: The Case of Indonesia, April 2016, <https://wageindicator.org/documents/publicationslist/publications-2016/wages-in-context-in-the-garment-industry-in-asia-the-case-of-indonesia>.

⁵⁹ Fair Labor Association, Country-specific updates on provisions for workers in response to the covid-19 pandemic, 18 June 2020, <https://www.fairlabor.org/blog/entry/country-specific-updates-provisions-workers-response-covid-19-pandemic>;

⁶⁰ Worker Rights Consortium, Responsibilities of supplier factories and brands to workers suspended or terminated due to the covid-19 pandemic, April 2020, <https://www.workersrights.org/wp-content/uploads/2020/04/Brand-Factory-Responsibilities.pdf>.

⁶¹ Better Work, Indonesia Updates, <https://betterwork.org/2020/04/15/indonesia-updates/>.

⁶² Fair Wear Foundation, Covid-19 impact and responses: Indonesia, <https://www.fairwear.org/covid-19-dossier/worker-engagement-and-monitoring/country-specific-guidance/indonesia>.

⁶³ Fair Wear Foundation, Covid-19 impact and responses: Indonesia, <https://www.fairwear.org/covid-19-dossier/worker-engagement-and-monitoring/country-specific-guidance/indonesia>.

⁶⁴ International Labour Organization, COVID-19 and the world of work: Country policy responses, <https://www.ilo.org/global/topics/coronavirus/country-responses/lang--en/index.htm#ID>.

verlofdagen onbetaald en voor de overige dagen werd een "gereduceerd loon" betaald⁶⁵. Uit informatie van de vakbonden blijkt dat "gereduceerd loon" meestal onder de helft van het normale loon ligt.

Begin maart begonnen de Indonesische fabrikanten hun werknemers met verlof te sturen, en eind april waren, volgens de Indonesische textielvereniging, 2,1 miljoen werknemers in de textiel- en kledingindustrie met verplicht verlof, een cijfer dat in juni onveranderd bleef⁶⁶. Volgens informatie van de vakbonden worden verlofdagen vaak afgewisseld, waarbij de helft van de werknemers met verlof is en de andere helft werkt.

Aangezien het aantal met verlof gestuurde werknemers in de eerste twee maanden geleidelijk is toegenomen, schatten we dat in maart 10% van de werknemers, ofwel 260.000 werknemers, met verlof zijn gestuurd, en dit aantal steeg in april tot 50% of 1,3 miljoen werknemers en in mei en juni tot 80% of 2,1 miljoen werknemers. Ten minste 40% van de werknemers die met verlof gestuurd zijn kreeg geen loon, en de overige 60% kreeg hooguit de helft van hun loon betaald.

Dit zou betekenen dat voor maart in totaal 936 miljard IDR aan achterstallig loon verschuldigd is, voor april in totaal 2,37 biljoen IDR aan achterstallig loon, en voor mei in totaal 2,91 biljoen IDR aan achterstallig loon. We schatten dat er voor de maanden maart t/m mei 6,21 biljoen IDR aan loon verschuldigd is.

Dit aantal zou zelfs nog hoger kunnen liggen, aangezien er in de regio's met hogere lonen meer werknemers met verlof zijn gestuurd dan in de regio's met de lagere lonen.

Bovendien viel de periode samen met de verplichte betaling van een 'religieuze vakantietoelage', die gelijk staat aan een maandsalaris van de werknemers. Als werkgevers het financieel moeilijk hebben, zijn ze verplicht om met vakbonden of werknemersvertegenwoordigers in gesprek te gaan over de manier waarop de bonus moet worden betaald, bijvoorbeeld in twee termijnen.

De regering heeft de Kartu Pra Kerja-regeling (pre-employment kaart) ingevoerd om ontslagen werknemers en personen die in de informele economie werken te helpen. Met deze regeling heeft elke persoon recht op 3,5 miljoen IDR over een periode van vier maanden. Het systeem van de pre-employment kaart is echter ten prooi aan inefficiëntie en corruptie. Als gevolg daarvan hadden in juni 2020 slechts 361.000 personen, van de 434.000 die de training al hadden voltooid, elk 600.000 IDR ontvangen, wat slechts 7% van het gemiddelde minimumloon van een textielarbeidster is.

Grote merken die producten uit Indonesië afnemen zijn Gap (meer dan 100 fabrieken); Adidas en H&M (50-100); Nike en Target (meer dan 30). Decathlon heeft een inkoopkantoor in het land⁶⁷.

⁶⁵ Better Work, Factory stoppage, temporary closure or having decrease in operations in Indonesia, <https://betterwork.org/2020/04/07/factory-stoppage-temporary-closure-or-having-decrease-in-operations-in-indonesia/>.

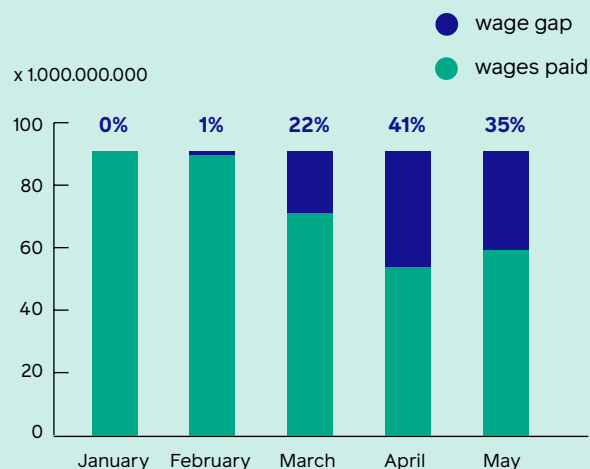
⁶⁶ Rina Anggraeni, SINDOnews.com, Industri Tekstil PHK 2, 1 Juta Pekerja Dampak Corona, 27 April 2020, <https://ekbis.sindonews.com/read/9191/34/industri-tekstil-phk-2-1-juta-pekerja-dampak-corona-1587985467>.

⁶⁷ Decathlon, Responsibility in production: Maintaining long-term relationships, sustainability.decathlon.com/action-areas/responsability-in-production/maintaining-long-term-relationships.

Myanmar

Myanmar, wage gap of garment workers (in MMK)

Uit schattingen blijkt dat de kledingindustrie in Myanmar vóór de pandemie 700.000 werknemers in ongeveer 680 fabrieken in dienst had⁶⁸. Uitgaande van een gemiddeld loon van 130.000 MMK (93 USD) - iets meer dan het minimumloon - bedroeg het gecombineerde maandloon van werknemers vóór de pandemie 91 miljard MMK (65 miljoen USD) per maand. In februari, toen door de pandemie het transport van grondstoffen uit China naar kledingproducerende landen, waaronder Myanmar, belemmerd werd, begonnen sommige fabrieken werknemers te ontslaan⁶⁹. We schatten dat daardoor ongeveer 10.000 arbeidsters in Myanmar hun baan zijn kwijtgeraakt. Het totaal aan betaalde lonen in februari bedroeg dan ook slechts 89,7 miljard MMK (63,89 miljoen USD), wat 1,3 miljard MMK (942,71 miljoen USD) minder is dan vóór Covid-19.

Vanaf begin maart begonnen kledingmerken naar verluidt met het annuleren van bestellingen bij kledingfabrieken in Myanmar⁷⁰. Hoewel de regering nog geen lockdown in Myanmar had afgekondigd, werden tegen het einde van de maand 50 fabrieken

gesloten als gevolg van het verlies van orders⁷¹. Van de 50 gesloten fabrieken moeten er nog 15 worden heropend. We schatten dat de overige fabrieken ongeveer 10% van hun personeel hebben ontslagen, wat betekent dat slechts 607.103 werknemers hun salaris hebben ontvangen, wat hoogstwaarschijnlijk te wijten is aan financiële moeilijkheden en een verminderde capaciteit. We schatten dat werknemers ongeveer 90% van hun normale loon hebben ontvangen. Volgens deze schattingen wordt het totaal aan betaalde lonen in die maand geschat op 71,03 miljard MMK (50,59 miljoen USD), een verschil van 19,97 miljard MMK (14,22 miljoen USD) ten opzichte van de normale betalingen.

In april verloren nog meer werknemers hun reguliere inkomen toen, volgens de media, meer dan 120 fabrieken sloten⁷², waarvan 60 naar schatting permanent. De regering verplichtte de fabrieken die nog open waren tussen 20 en 30 april te sluiten⁷³ en pas weer

⁶⁸ SMART Textile & Garments, Footwear & Apparel Industry Overview, <https://www.smartmyanmar.org/en/footwear-apparel-industry-overview>.

⁶⁹ Min Wathon, Myanmar Times, Workers say Yangon garment factories using virus outbreak to dodge disputes, 2 March 2020, <https://www.mmtimes.com/news/workers-say-factories-using-virus-outbreak-dodge-disputes.html>.

⁷⁰ Chan Mye Htwe, The Myanmar Times, More woes for Myanmar garment industry as EU cancels orders, 29 March 2020, <https://www.mmtimes.com/news/more-woes-myanmar-garment-industry-eu-cancels-orders.html>.

⁷¹ Htoo Thant, The Myanmar Times, 4000 workers in Myanmar unemployed over shutdown, workforce reduction, 15 March 2020, <https://www.mmtimes.com/news/4000-workers-myanmar-unemployed-over-shutdown-workforce-reduction.html>;

The Irrawaddy, Factories Should not use COVID-19 as an Excuse to Sack Staff, 21 March 2020, <https://www.irrawaddy.com/datetime/factories-not-use-covid-19-excuse-sack-staff.html>;

⁷² Yuichi Nitta, Nikkei Asian Review, Suu Kyi bets on coronavirus stimulus with little room for error, 13 April 2020, <https://asia.nikkei.com/Politics/Suu-Kyi-bets-on-coronavirus-stimulus-with-little-room-for-error2>.

⁷³ The Republic of the Union of Myanmar Ministry of Information, Factory inspections for complying with health guidelines begin 20 April before permission to open, 20 April 2020, <https://www.moi.gov.mm/moi:eng/?q=announcement/20/04/2020/id-21424>.

te openen nadat ze door overheidsinspecteurs veilig werden geacht. Volgens onze schattingen bedroeg het bedrag dat aan werknemers die in april nog in dienst waren werd betaald, 75% van hun normale loon. Het totale loon dat die maand werd betaald is 53,85 miljard MMK (38,36 miljard USD). Dit betekent dat ongeveer 552 duizend werknemers 75% van hun normale loon ontvingen. De loonkloof groeide daarmee tot 37,15 miljard MMK (26,46 miljoen USD).

In mei bleven veel fabrieken gesloten⁷⁴. We schatten dat nog eens 20 fabrieken permanent hun deuren sloten, waardoor het totale aantal in bedrijf zijnde fabrieken op 585 komt, met ongeveer 534 duizend werknemers in dienst. Dit betekent dat 166 duizend werknemers sinds het begin van de crisis hun baan zijn verloren. De loonkloof voor deze maand daalde lichtjes als gevolg van een EU-programma ter ondersteuning van Birmese arbeiders⁷⁵. We schatten het totale loon dat die maand werd betaald op 95% van het normale loon voor degenen die hun baan nog hadden, wat het totaal op 59,20 miljard MMK (42,17 miljoen USD) brengt. De loonkloof verminderde ten opzichte van april: 31,8 miljard MMK (22,65 miljoen USD).

Volgens onze schattingen komt de totale loonkloof tussen maart en mei op ongeveer 90,22 miljard MMK (64,26 miljoen USD).

Grote merken die producten uit Myanmar afnemen, zijn C&A, Next, H&M en Bestseller (meer dan 30 fabrieken). Niet-transparante merken uit Myanmar zijn Inditex, Li & Fung en Carrefour⁷⁶.

⁷⁴ Thu Thu Aung, Ruma Paul & Poppy McPherson, Thomson Reuters Foundation, 'All my dreams are shattered': coronavirus crushes Asia's garment industry, 19 May 2020, <https://in.reuters.com/article/health-coronavirus-garment/all-my-dreams-are-shattered-coronavirus-crushes-asias-garment-industry-idINKBN22V1U0>.

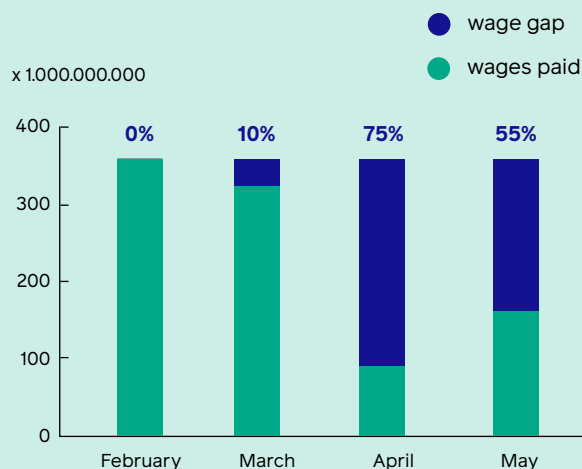
⁷⁵ European Union External Action, COVID-19 rapid response: EU creates €5 million emergency fund for Myanmar garment workers, 8 April 2020, https://eeas.europa.eu/delegations/myanmar-burma/77355/covid-19-rapid-response-eu-creates-€5-million-emergency-fund-myanmar-garment-workers_en.

⁷⁶ SMART Myanmar, 2019 Myanmar Buyers' Forum (draft agenda), https://www.smartmyanmar.org/files/uploads/2019_mm_buyers_forum_final_agenda.pdf.

Pakistan

Pakistan, wage gap of garment workers (in PKR)

Ongeveer 4,25 miljoen mensen werken in de Pakistaanse kleding-, textiel-, schoen- en lederindustrie, waarvan naar schatting 2,2 miljoen in de kledingsector⁷⁷. Op 23 maart werden de kledingfabrieken gesloten als onderdeel van een landelijke lockdown en de meeste bleven een maand lang gesloten.

De regering droeg werkgevers op om geen werknemers te ontslaan tijdens de lockdown, maar alleen de provinciale verordening in Sindh was een wettelijk mandaat, hoewel zelfs dat werd betwist door werkgeversorganisaties⁷⁸. Eind maart werd door een vakbond geschat dat al een half miljoen kleding- en textielarbeidsters waren ontslagen⁷⁹. In een door Mazdoor Akath medio april uitgevoerd onderzoek werd aangenomen dat meer dan een miljoen kleding- en textielarbeidsters hun baan in Pakistan zouden verliezen⁸⁰, hoewel het nog te vroeg is om dat te kunnen vaststellen.

⁷⁷ People's Dispatch, Lockdown due to COVID-19 hits garment and textile sector in Pakistan, 6 April 2020, <https://peoplesdispatch.org/2020/04/06/lockdown-due-to-covid-19-hits-garment-and-textile-sector-in-pakistan/>.

⁷⁸ Zafar Ahmed Khan, The Friday Times, Millions face insecurity as lockdowns continue, 1 May 2020, <https://www.thefridaytimes.com/millions-face-insecurity-as-lockdowns-continue/>.

⁷⁹ Daily Times, Poor workers left in the lurch by multi-billionaire industrialists, 14 April 2020, <https://dailytimes.com.pk/595186/poor-workers-left-in-the-lurch-by-multi-billionaire-industrialists/>.

⁸⁰ Hassan Naqvi, Pakistan Today, Over 1 million textile workers set to lose jobs amid Covid-19 fallout, 18 April 2020, <https://profit.pakistantoday.com.pk/2020/04/18/over-1-million-textile-workers-set-to-lose-jobs-amid-covid-19-fallout/>.

Zowel de provinciale overheid in Sindh als in de Punjab heeft bevolen dat de salarissen van de arbeidsters volledig moeten worden betaald tijdens de sluitingen, maar de fabrikseigenaars hebben in de rechtbank verklaard hun werknemers niet te kunnen betalen⁸¹. Uiteindelijk ontvingen maar heel weinig werknemers hun volledige loon tijdens de tijdelijke sluitingen⁸², zelfs nadat veel werkgevers leningen met verlaagde rente hadden gekregen die daarbij hadden moeten helpen⁸³. Naar schatting 85% van de kledingarbeidsters in Pakistan heeft geen formeel arbeidscontract en hun werkgevers hebben hen niet geregistreerd bij de sociale zekerheidsinstellingen, waardoor het voor hen moeilijker is om aan hen verschuldigde inkomens succesvol op te eisen. Lokale arbeidersleiders meldden dat zelfs na de heropening van fabrieken de meeste daarvan hun werknemers tegen een gereduceerd tarief betalen⁸⁴.

In maart was de industrie in Pakistan nog niet erg getroffen door de pandemie. We schatten een reductie van 5% in het aantal arbeidskrachten en een

⁸¹ Pakistan Today, Can't pay workers during lockdown, textile industry owners tell court, 4 May 2020, <https://www.pakistantoday.com.pk/2020/05/04/cant-pay-workers-lockdown-textile-industry-owners-tell-court/>.

⁸² According to reports by Labour Education Foundation.

⁸³ Dawn, Call for implementation of Covid-19 relief ordinance, 22 May 2020, <https://www.dawn.com/news/1558778>; Dawn, SBP offers more incentives for businesses to avoid layoffs, 23 April 2020, <https://www.dawn.com/news/1551545>.

⁸⁴ This is likely due to a reduction in overtime as a result of declining orders from brands.

lichte daling, ook 5%, in de betaalde lonen. Dit zou een loonkloof van 10% betekenen ten opzichte van de vorige maand, een totaal van 3,59 miljard PKR (22,39 miljoen USD).

De eerste aankondiging van de regering voor steun aan werknemers die hun baan waren kwijtgeraakt, betrof een bedrag van 3.000 PKR (19 USD), aanzienlijk lager dan het minimumloon⁸⁵, dat later werd verhoogd tot 12.000 PKR (75 USD) per maand voor drie maanden. Eén organisatie meldde dat, als gevolg van de toegangsbeperkingen van de regeling, slechts de helft van de ontslagen werknemers die de organisatie had geholpen bij de aanvraag van de regeling, in aanmerking kwam. Als we ervan uitgaan dat gemiddeld 75% van de kledingarbeidsters gedurende een periode van een maand geen inkomen heeft ontvangen, dan komt dat neer op een loonkloof van 27,64 miljard PKR (172,21 miljoen USD) in de Pakistaanse kledingindustrie tijdens de periode van tijdelijke sluitingen, met name in april⁸⁶.

In mei verbeterde de situatie iets, dankzij het langzaam heropenen van de fabrieken. We schatten dat het totale aantal arbeidskrachten met 40% is gekrompen ten opzichte van de cijfers van vóór de pandemie en dat de werknemers die nog, of opnieuw, in dienst waren, ongeveer 75% van hun normale loon hebben ontvangen. Dit betekent dat de loonkloof in mei nog 20,27 miljard PKR (126,29 miljoen USD) bedroeg. Het totale loonverlies in Pakistan over maart, april en mei wordt geschat op 51,5 miljard PKR (320,88 miljoen USD).

Grote merken die producten uit Pakistan afnemen zijn H&M, Shop Direct, Bestseller, Matalan, Primark, C&A, Next, Levi's, New Look en Zeeman (20-30 fabrieken). Niet-transparante merken met een aanzienlijke productie in Pakistan zijn waarschijnlijk Walmart, IKEA, Decathlon, JCPenney, El Corte Ingles, Li & Fung, Otto Group en Kaufland⁸⁷.

⁸⁵ Daily Times, Poor workers left in the lurch by multi-billionaire industrialists, 14 April 2020, <https://dailytimes.com.pk/595186/poor-workers-left-in-the-lurch-by-multi-billionaire-industrialists/>.

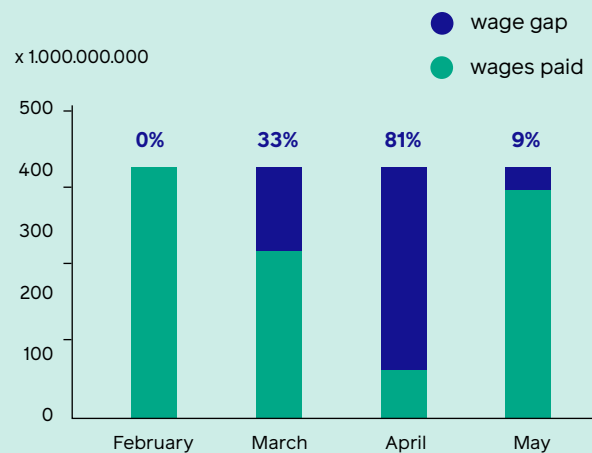
⁸⁶ (2,200,000 million workers x 0.75) x Rs. 16,750/month (assuming that half the industry's workers are in Sindh, which has a minimum wage of Rs. 17,000 and half are in Punjab, which has a minimum wage of Rs. 16,500). Some factories were closed for longer than one month, but others opened early, so we assume a one month closure on average.

⁸⁷ Clean Clothes Campaign, International Labor Rights Forum, Labour Education Foundation, National Trade Union Federation & Pakistan Institute of Labour Education and Research, Pakistan's Garment Workers Need a Safety Accord, September 2019, <https://cleanclothes.org/file-repository/pakistan-safety-report.pdf/view>; Decathlon, Responsibility in production: Maintaining long-term relationships, sustainability.decathlon.com/action-areas/responsibility-in-production/maintaining-long-term-relationships/; The Express Tribune, El Corte to establish offices in Pakistan, 22 August 2011, <https://tribune.com.pk/story/237209/el-corte-to-establish-offices-in-pakistan>; IDH The Sustainable Trade Initiative, Mapping Study: Providing Additional Insights and Roadmap for the Buyers' Forum, 28 April 2015, <https://www.idhsustainabletrade.com/uploaded/2016/06/PBF-Mapping-Study-2015-1.pdf>; Abdul Bari, LinkedIn, Abdul Bari, <https://www.linkedin.com/in/abdul-bari-780571/>; Faisal Chhipa, LinkedIn, Faisal Chhipa, <https://www.linkedin.com/in/faisal-chhipa-986a00103/>; Zeeshan Rana, LinkedIn, Zeeshan Rana, <https://www.linkedin.com/in/zeeshan-rana-929a9449/?originalSubdomain=pk>; Syed Shujaat Ahmed, LinkedIn, Syeed Shujaat Ahmed, <https://www.linkedin.com/in/syed-shujaat-ahmed-5a8621a/>.

Sri Lanka

Sri Lanka, wage gap of garment workers (in LKR)

Op 20 maart 2020 reageerde de regering van Sri Lanka op de Covid-19-pandemie door een landelijk uitgaansverbod in te stellen, wat vereiste dat alle fabrieken en kantoren in het land moesten worden gesloten, met uitzondering van bedrijven die essentiële diensten verleenden⁸⁸. Het uitgaansverbod had ernstige gevolgen voor de Sri Lankaanse kledingindustrie, die rechtstreeks werk biedt aan 275.000 werknemers in vrijhandelszones, van wie de meerderheid vrouw is en migrant uit plattelandsgebieden⁸⁹. Hoewel de regering een maandelijkse steunbetaling van 5.000 LKR (26 USD) heeft toegezegd aan degenen die door het uitgaansverbod worden getroffen, hebben veel kledingarbeiders deze steun niet ontvangen, omdat zij door hun werkgevers werden verhinderd naar hun thuisgemeenschappen terug te keren voordat het uitgaansverbod van kracht ging⁹⁰.

In de eerste 19 dagen van maart werkten de arbeiders hun normale uren en ontvingen ze ogenschijnlijk hun normale loon. Omdat de werknemers geen loon ontvingen voor de dagen dat ze in lockdown zaten, bedroeg de loonkloof in

maart al 1,42 miljard LKR (7,36 miljoen USD). Na een aankondiging van de regering eind april mochten kledingfabrieken de productie weer opstarten met een beperkt aantal werknemers⁹¹. Om dit mogelijk te maken, verklaarde de president van Sri Lanka dat hij steun zou verlenen aan bedrijven die het loon van hun werknemers niet konden betalen⁹². In een onderzoek van de Sri Lanka Apparel Exporters Association (SLAEA) werd bevestigd dat de fabrikanten niet over de middelen beschikten om de salarissen van hun werknemers in de zes maanden na maart te betalen⁹³. Er is echter geen informatie over de uitvoering van deze regeling bekendgemaakt en het is niet duidelijk of er steun is verleend. Daarbij komt nog dat de voorzitter van de SLAEA aanvoerde dat een overheidslening niet nuttig zou zijn, aangezien de sector zonder productie zat en niet in staat zou zijn om deze lening terug te betalen⁹⁴. Omdat zoveel arbeiders na de lockdown niet meer aan het werk konden en omdat degenen die dat wel konden de

⁸⁸ Rajendra Wijesinghe, Praja Lanka, Sri Lankan garment workers face difficulties during and after Covid-19 curfew, 3 June 2020, praja.lk/economy/sri-lankan-garment-workers-face-difficulties-during-and-after-covid-19-curfew/.

⁸⁹ Rajendra Wijesinghe, Praja Lanka, Sri Lankan garment workers face difficulties during and after Covid-19 curfew, 3 June 2020, praja.lk/economy/sri-lankan-garment-workers-face-difficulties-during-and-after-covid-19-curfew/.

⁹⁰ Rajendra Wijesinghe, Praja Lanka, Sri Lankan garment workers face difficulties during and after Covid-19 curfew, 3 June 2020, praja.lk/economy/sri-lankan-garment-workers-face-difficulties-during-and-after-covid-19-curfew/.

⁹¹ SKC Comment 20th April 2020, Clean Clothes Campaign, Live-blog: How the Coronavirus affects garment workers in supply chains, <https://cleanclothes.org/news/2020/live-blog-on-how-the-coronavirus-influences-workers-in-supply-chains>.

⁹² News.lk, Many material, financial assistance for those affected by the Coronavirus, 1 April 2020, <https://www.news.lk/news/political-current-affairs/item/29919-many-material-financial-assistance-for-those-affected-by-the-coronavirus>.

⁹³ Chamila Samarakkodi, EconomyNext, As Coronavirus tears Sri Lanka's apparel sector apart, an insider calls for help, 16 April 2020, <https://economynext.com/as-coronavirus-tears-sri-lankas-apparel-sector-apart-an-insider-calls-for-help-66176/>.

⁹⁴ Sunimalee Dias, The Sunday Times, Apparel industry to lay off 30% workforce, 5 April 2020, <https://www.pressreader.com/sri-lanka/sunday-times-sri-lanka/20200405/281483573493138>.

eerste 19 dagen van de maand niet gewerkt hadden, schatten we de totale loonkloof voor april op 3,45 miljard LKR (17,87 miljoen USD).

Op 5 mei heeft een trilaterale werkgroep bestaande uit vakbonden, werkgevers en overheidsfunctionarissen een akkoord bereikt over de betaling van de lonen, dat op 14 mei door de regering is bekrachtigd⁹⁵. Onder de overeenkomst moeten werkgevers werknemers op roterende basis oproepen voor werk om daarmee te voldoen aan de overheidsbeperkingen om sociale afstand te houden. Daarbij moeten de werknemers die niet werken 50% van hun basissalaris, of, indien dit bedrag hoger is, 14.500 LKR (75 USD) per maand betaald krijgen en werkende werknemers een proportioneel bedrag tot aan hun volledige salaris⁹⁶. Daarnaast zullen de werknemers bijdragen ontvangen van het Employees' Provident Fund en het Employees' Trust Fund⁹⁷. De regeling is bedoeld om een minimum maandsalaris van 14.500 LKR (75 USD) te garanderen en om werkgevers aan te moedigen werknemers op de loonlijst te houden.

Deze overeenkomst was alleen van toepassing op de maanden mei en juni en bood geen oplossing voor het gebrek aan financiële middelen om de lonen van maart of april te kunnen betalen⁹⁸. Aangezien de 14.500 LKR (75 USD) die de regering voor mei en juni garandeerde, 1.000 LKR lager is dan het minimumloon van 15.500 LKR (80 USD), had elke kledingarbeidster die in die twee maanden niet in dienst was minstens een inkomen dat 6% lager was dan normaal⁹⁹. Volgens een onderzoek van het Sri Lankaanse Ministerie van Arbeid was 32% van de werkgevers in de kledingindustrie niet in staat om hun werknemers in mei en juni loon te betalen¹⁰⁰.

Dit betekent dat 88.000 werknemers de overheidssteun van 14.500 LKR (75 USD) hadden moeten krijgen en dat ongeveer 88 miljoen LKR (456 duizend USD) aan lonen verloren ging in elke maand. De regering meldde ook dat in mei 70% van de kledingarbeidsters weer aan het werk ging. Gezien het feit dat 55,68% van de fabrieken melding maakte van ondercapaciteit, kan worden afgeleid dat ongeveer 107.200 werknemers een evenredig deel van hun normale maandsalarissen verdienden, waarvan het exacte bedrag met de beschikbare gegevens niet kan worden berekend.

Over het geheel genomen schatten we dat werknemers, ondanks de overheidsregeling, in de maanden maart, april en mei in totaal ongeveer 40% van hun normale loon zijn misgelopen, wat neerkomt op 4,64 miljard LKR (24,05 miljoen USD).

Grote merken die producten uit Sri Lanka afnemen zijn Next (meer dan 75 fabrieken); PVH, Gap, Asda, Tesco, Marks & Spencer, Benetton, Adidas en VF Corporation (30-50). Niet-transparante merken die uit Sri Lanka afnemen zijn Abercrombie & Fitch, American Eagle Outfitters, JCPenney, Kohl's en Ralph Lauren¹⁰¹.

⁹⁵ IndustriALL Global Union, Tripartite agreement to protect Sri Lankan workers, 25 May 2020, <https://www.industrial-union.org/tripartite-agreement-to-protect-sri-lankan-workers>.

⁹⁶ Charindra Chandrasena, The Morning, Employers to start prorating salaries immediately, 10 May 2020, <https://www.themorning.lk/employers-to-start-prorating-salaries-immediately/>.

⁹⁷ IndustriALL Global Union, Tripartite agreement to protect Sri Lankan workers, 25 May 2020, <https://www.industrial-union.org/tripartite-agreement-to-protect-sri-lankan-workers>.

⁹⁸ IndustriALL Global Union, Tripartite agreement to protect Sri Lankan workers, 25 May 2020, <https://www.industrial-union.org/tripartite-agreement-to-protect-sri-lankan-workers>.

⁹⁹ 1,000 LKR divided by Rs. 15,500

¹⁰⁰ A. Wimalaweera, Department of Labour, Sri Lanka, Covid 19 & Beyond – The impact on the Labour Market of Sri Lanka, May 2020, www.labourdept.gov.lk/images/PDF_upload/notices/survey%20report%202020.pdf.

¹⁰¹ Sri Lanka Apparel Exporters Association, Major Customers, <https://www.srilanka-apparel.com/major-customers>

Soortgelijke toestanden in Midden-Amerika: El Salvador

Begin 2020, vóór het uitbreken van de Covid-19-pandemie, meldde de werkgeversorganisatie van El Salvador dat in het land in totaal 80.000 werknemers in de kleding- en textielsector werkzaam waren. Het minimumloon in El Salvador voor werknemers in deze sector is 299,30 dollar per maand, hoewel veel kledingarbeidsters iets meer verdienen dan het minimumloon vanwege productiebonussen.

De regering van El Salvador vaardigde op 14 maart een noodverordening uit, die een volledige lockdown omvatte voor alle inwoners, met inbegrip van alle niet-essentiële bedrijven. De kleding- en textiel fabrieken van het land werden gesloten, maar er werd een uitzondering gemaakt voor kledingfabrieken die maskers en andere medische uitrusting produceren. Fabrieken die niet-essentiële goederen produceren moesten tot 16 juni gesloten blijven.

Hoewel de Salvadoraanse wet toestaat dat als een werkgever zijn activiteiten tijdelijk staakt, deze zijn werknemers geen loon of ziektekostenregeling hoeft te verstrekken, verbodde de Noodverordening werkgevers om werknemers tijdens de lockdown te ontslaan of hun loon te verlagen. Vrijwel geen van de werkgevers hield zich echter strikt aan dit overheidsmandaat, dat vervolgens door het Salvadoraanse Hooggerechtshof ongrondwettig werd verklaard. Enkele van de grotere fabrieken betaalden tijdens de stillegging de helft van het loon en door andere fabrieken werd twee weken loon betaald. Een aanzienlijk deel van de kledingarbeidsters heeft echter vanaf medio maart tot op heden geen loon ontvangen. In juli 2020 meldden werknemersorganisaties dat ten minste 71.000 werknemers in de kledingsector uit hun functie waren ontheven. Op basis van deze schatting is werknemers sinds het begin van de pandemie naar schatting \$8,4 miljoen aan loon onthouden.¹⁰²

Begin april stelde de regering aan veel inwoners van El Salvador noodfondsen ter beschikking, maar werknemers in de kledingsector werden uitgesloten van deze eenmalige economische steun. De regering verstreekte vervolgens voedselpakketten aan gezinnen die door de pandemie waren getroffen. Hoewel dit aanvankelijk was aangekondigd als doorlopende steun, hebben gezinnen tot nu toe slechts één zo'n voedselpakket ontvangen.

Tot de internationaal opererende fabrikanten die rechtstreeks werknemers in dienst hebben, behoren Fruit of the Loom en Hanesbrands. Deze twee merken hebben ongeveer 25% van alle kleding- en textielarbeidsters in het land in dienst. Andere grote kledingmerken die uit El Salvador afnemen, zijn Under Armour, Kontoor Brands, VF Corporation (North Face), Nike, Adidas, Gap, Levi's, Target, PVH en Dick's Sporting Goods.

¹⁰² Drawing from the estimate provided by worker organizations, the calculation is based on (71,000 suspended workers) x (\$299.30 monthly minimum wage) x (four months from the onset of the pandemic to the publication of this report). For a precise figure, adjustments would need to be made for the partial payment of wages by some factories and by the fact that some garment workers also earn production bonuses, which would raise the amount that they would have earned during the four month period, although not significantly.

C - De loonkloof in een oogopslag

In deze sectie schatten we hoeveel arbeiders in elk van de zeven productielanden aan uitstaande lonen verschuldigd zijn. De onderstaande tabel vat onze bevindingen samen en toont de loonkloof van maart tot mei. In deze zeven landen werd tussen maart en mei 12,98 miljoen arbeidsters een totaalbedrag van 1,82 miljard USD (1,55 mld euro) aan loon onthouden.

Maar de pandemie trof niet alleen de arbeidsters in deze zeven landen. Gedetailleerde gegevens over andere landen ontbreken en er zijn aanzienlijke verschillen in de mate waarin werknemers werden getroffen en in hoe de overheid ingreep. Daarom hebben we gekozen voor een conservatief scenario door aan te nemen dat op wereldschaal het gemiddelde loonverschil kleiner was dan voor de gemiddelde werknemers in de steekproef van zeven landen. Terwijl de gewogen gemiddelde loonkloof in de zeven landen 38,6% bedroeg, werd voor de wereldwijde berekening de helft van dit percentage gebruikt. Dit leidt ons tot de conclusie dat de naar schatting 50 miljoen werknemers

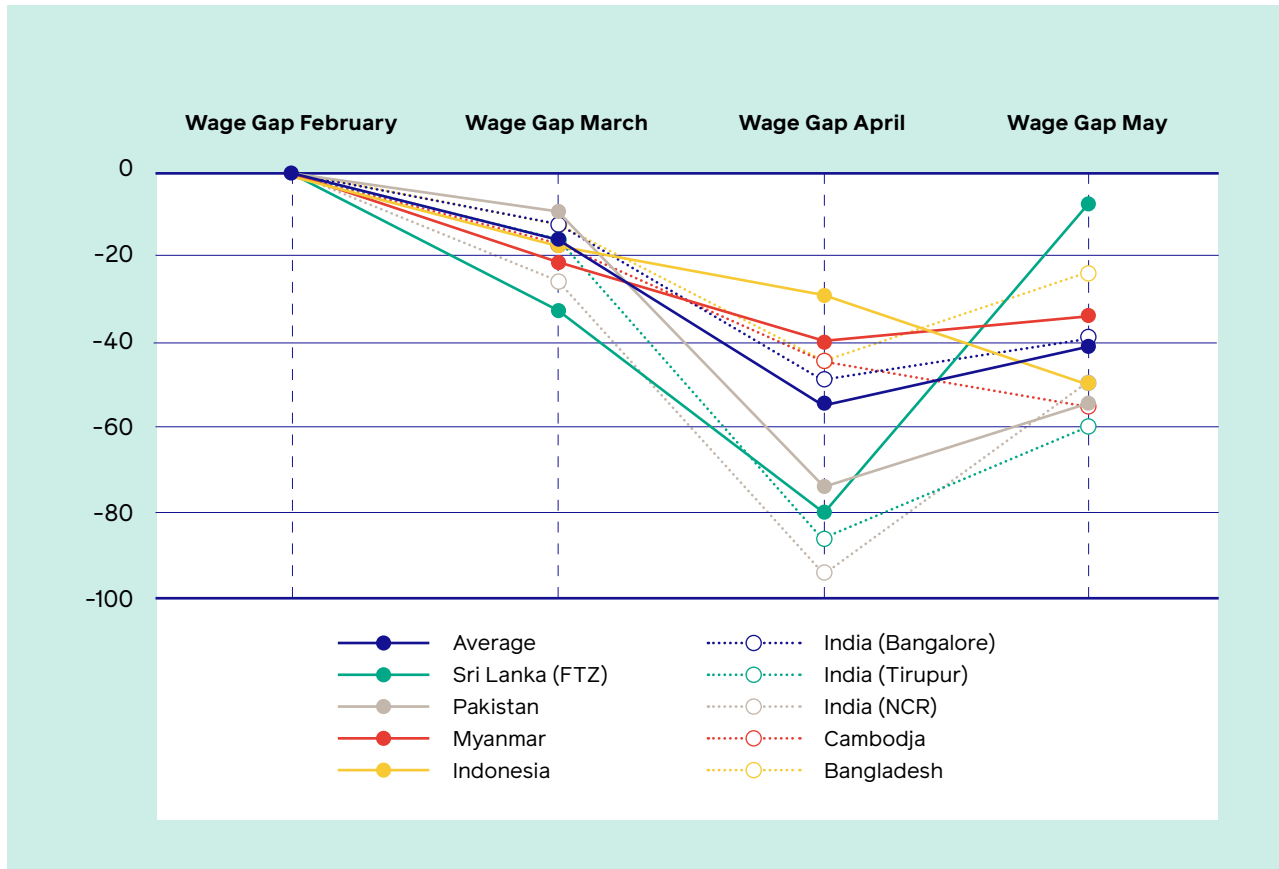
die werkzaam zijn in de wereldwijde textiel-, kleding- en schoenenindustrie werden geconfronteerd met een loonverlies van ongeveer 5,79 miljard USD (4,9 mld euro) voor de maanden maart tot mei 2020.

Een aanzienlijk deel van dit bedrag is gekoppeld aan de kledinguitvoerproductie, die volgens de WRC een personeelsbestand van 13,8 miljoen vertegenwoordigt (exclusief China omdat de staat daar meer steun bood). Als we extrapoleren op basis van het gewogen gemiddelde van de zeven onderzochte landen, schatten we een totale loonkloof van 3,19 miljard USD (2,7 mld euro) in de exportgerichte kledingindustrie. Average monthly wage in USD

De door ons onderzochte landen lieten vergelijkbare ontwikkelingen zien: april was in alle landen slechter dan maart, en mei was in bijna alle landen iets beter, behalve in Cambodja en Indonesië, waar de pandemie elke volgende maand leek te zijn verergerd.

	Workers included in estimates	Average monthly wage in USD	Estimated average wage gap in %				Estimated wage gap March-May 2020	
			March	April	May	March-May	in USD (million)	in LCU (million)
Bangladesh	4,400,000	113	13%	46%	25%	29.5%	501.62	42,612.40
Cambodia	650,000	190	18%	30%	51%	33.0%	122.17	122.17
India (NCR)	850,000	123	26%	95%	50%	56.9%	178.24	13,484.11
India (Tirupur)	800,000	106	17%	87%	60%	54.8%	138.98	10,513.79
India (Bangalore)	500,000	121	13%	50%	40%	34.5%	62.40	4,720.95
Indonesia	2,600,000	131	18%	46%	56%	39.8%	405.59	6,214,000.26
Myanmar	700,000	93	22%	41%	35%	32.6%	63.33	88,916.96
Pakistan	2,200,000	104	10%	75%	55%	46.6%	320.88	51,497.88
Sri Lanka (FTZ)	275,000	80	33%	81%	9%	40.8%	27.19	5,246.76
Global Estimate (extrapolated)	50,000,000					38.6%	3,858.56 M	

Wage Gap development in researched countries/regions, in %

Wat moet er gebeuren?

Snelle actie is vereist om de arbeidsters, die vóór de pandemie al van armoedelonen moesten rondkomen, schadeloos te stellen voor de miljarden aan uitstaande lonen die hun verschuldigd zijn.

Wereldwijde merken en detailhandelaren (incl. online verkopers, vanaf hier allen tezamen 'merken' genoemd)¹⁰³ zijn volgens internationale normen en hun eigen gedragscodes verantwoordelijk om ervoor te zorgen dat werknemers die in hun toeleveringsketen werken, hun wettelijk verplichte of reguliere loon krijgen, afhankelijk van welke van beide het hoogst is¹⁰⁴. Hoewel de directe werkgevers wettelijk verplicht zijn om het loon van de werknemers te betalen, zijn het de merken die bepalen hoe winsten worden gemaakt en worden verdeeld over hun toeleveringsketens. Merken kiezen ervoor om hun producten te laten maken in landen met lage lonen en zwakke sociale bescherming. Zoals arbeiders, vakbonden en maatschappelijke groeperingen al lang zeggen worden de omstandigheden in toeleveringsketens bepaald door het machtsverschil tussen merken aan de top en de arbeidsters in fabrieken onderaan. De economische macht van de merken stelt hen in staat om te dicteren hoe winsten worden gemaakt en verdeeld over hun toeleveringsketens. Dat heeft ook betrekking op de steeds kleinere marges die beschikbaar zijn voor leveranciers om hun werknemers fatsoenlijke lonen te betalen en veilige, gezonde werkomstandigheden te bieden, of de wettelijk verplichte voorzieningen, bijvoorbeeld in geval van ontslag.

Merken hebben er ook voor gekozen om een oogje dicht te knijpen voor het gebrek aan sociale-zekerheid, zoals werkloosheidsuitkering of garantiefondsen die de loonbetalingen zouden kunnen dekken in tijden van crisis. Bovendien zijn merken volgens de Guiding Principles for Business and Human Rights van de Verenigde Naties en de Due Diligence Guidelines van de OESO verplicht om nadelige gevolgen voor de mensenrechten bij hun leveranciers te voorkomen en te beperken, en om te voorzien in herstel of samen te werken bij het herstellen van schade die zij hebben veroorzaakt of aan hebben bijgedragen. Korter gezegd: het bovenbeschreven probleem van de ontstane loonkloof rust wel degelijk op de schouders van de merken!

¹⁰³ We erkennen de groei en toenemende macht van transnationale productiebedrijven, die in sommige gevallen de macht van individuele merken overtreft. Dit zijn er echter nog maar weinig.

¹⁰⁴ Clean Clothes Campaign, COVID-19 Demands in defense of garment workers in global supply chains, 9 April 2020, <https://cleanclothes.org/news/2020/covid-19-short-term-demands-in-defense-of-garment-workers-in-global-supply-chains>.

April 2020 “Call to Action”

In april 2020 hebben onder andere meer dan 120 merken, fabrikanten en werknemersorganisaties¹⁰⁵ hun goedkeuring uitgesproken over het Covid-19-actieplan voor de kledingindustrie (“Call to Action”) om kledingfabrikanten gedurende de pandemie te ondersteunen en om het inkomen, de gezondheid en het dienstverband van kledingarbeidsters te beschermen¹⁰⁶. Hoewel de Call to Action, geïnitieerd door de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO), een positieve eerste stap was om de ergste gevolgen van de crisis voor kledingarbeidsters op te vangen, is het niet een alomvattende oplossing voor het probleem van de ontstane loonkloof. Bovendien voorziet de Call to Action niet in een mechanisme voor de uitvoering ervan en zijn er geen consequenties voor de deelnemende merken als werknemers in hun toeleveringsketens geen inkomensondersteuning ontvangen.

Loongarantie¹⁰⁷

In een poging om voort te bouwen op de door de Call to Action beoogde resultaten, hebben arbeidsrechtenorganisaties en vakbonden een campagne gelanceerd waarin zij kledingbedrijven oproepen om publiekelijk te beloven dat alle in de kleding-, textiel-, schoeisel- en logistieke sector werkzame arbeidsters in hun toeleveringsketen die bij het uitbreken van de Covid-19-crisis in dienst waren, hun wettelijk verplichte of reguliere lonen en/of bijdragen zullen ontvangen, met inbegrip van eventuele achterstallige lonen of ontslagvergoedingen¹⁰⁸. In juli 2020 hebben organisaties in het SKC-netwerk rechtstreeks contact opgenomen met meer dan honderd kledingbedrijven over deze eisen.

¹⁰⁵ International Labour Organization, Organizations endorsing the Call to Action in the garment industry, https://www.ilo.org/global/topics/coronavirus/sectoral/WCMS_744285/lang--en/index.htm.

¹⁰⁶ International Labour Organization, COVID-19: Action in the Global Garment Industry, https://www.ilo.org/global/topics/coronavirus/sectoral/WCMS_742343/lang--en/index.htm.

¹⁰⁷ Clean Clothes Campaign, COVID-19 wage assurance, <https://cleanclothes.org/campaigns/covid-19/covid-19-wage-assurance>.

¹⁰⁸ Clean Clothes Campaign, Garment workers need apparel companies' assurance that they will be paid during this crisis, 1 June 2020, <https://cleanclothes.org/news/2020/garment-workers-need-apparel-companies-assurance-that-they-will-be-paid-during-this-crisis>; SKC: Kledingarbeidsters eisen zekerheid van kledingbedrijven dat ze tijdens crisis worden doorbetaald, <https://www.schonekleren.nl/covid-3/>.

De loongarantie schrijft niet voor hoe de lonen van de werknemers moeten worden betaald, maar is bedoeld om publieke toezeggingen voor werknemers te verkrijgen en om kledingmerken aan te spreken op hun verantwoordelijkheden ten opzichte van de werknemers in hun toeleveringsketen. De manier waarop kledingmerken zo'n loongarantie voor werknemers in hun toeleveringsketen doorvoeren, is afhankelijk van de individuele merken, hun toeleveringsketen en de invloed die zij in een bepaald land of in een bepaalde fabriek uitoefenen. Hieronder valt bijvoorbeeld:

- het respecteren van alle bestaande contracten door betaling van de oorspronkelijk overeengekomen bedragen volgens het oorspronkelijke tijdschema, terwijl de eisen van leveranciers voor langere productietermijnen worden ingewilligd;
- het vaststellen van de meest efficiënte en transparante distributiemechanismen die in elk land beschikbaar zijn, en het ondersteunen van de oprichting van driepartijencommissies op nationaal niveau;
- het ondersteunen van de oprichting van noodhulpfondsen en financiële steunpakketten specifiek voor de kledingsector door middel van eigen bijdragen en door gebruik te maken van fondsen van internationale financiële instellingen en overheden;
- het samenwerken met werkgevers om de werkgelegenheid en de lonen van de werknemers op peil te houden, met inbegrip van het opnieuw in dienst nemen van eerder ontslagen werknemers en/of directe financiële bijdragen aan werkgevers voor onmiddellijke ondersteuning;
- het tot stand brengen van directe inkomensondersteuning voor werknemers die niet via een werkgever kunnen worden betaald en niet in aanmerking komen voor voldoende overheidssteun; en,
- het opzetten van fondsen om in de komende maanden aanvullende herstelbetalingen aan alle werknemers die geen wettelijk voorgeschreven beloning krijgen (lonen, ontslagvergoedingen, andere eindbetalingen) mogelijk te maken.

Behalve dat loongarantie ervoor zorgt dat werknemers onmiddellijke inkomensondersteuning krijgen omvat het ook een toezegging om te onderhandelen over een afdwingbare overeenkomst ter ondersteuning van een sterkere sociale-zekerheidsbescherming van werknemers door de oprichting van een wereldwijd garantiefonds. Het doel dit fonds is om de desastreuze gevolgen van werkloosheid in de toekomst te verzachten door de socialezekerheidsregelingen van de overheid aan te vullen of te versterken. Het garantiefonds is daarbij bestemd voor ontslagvergoedingen en loon dat nog moet worden betaald in geval van insolventie van de werkgever of wanneer werknemers op andere wijze hun werk zijn kwijtgeraakt. Kledingmerken zouden aan het garantiefonds kunnen bijdragen door voor onbepaalde tijd een prijspremie op toekomstige orders in te voeren.

Merken hebben ten onrechte hun steunbetuiging aan de Call to Action aangehaald als reden om de loongarantie-overeenkomst niet te ondertekenen. Hoewel in het kader van de Call to Action leningen zullen worden veiliggesteld om werkgevers in staat te stellen lonen te betalen en om het mogelijk te maken dat regeringen inkomensondersteuning aan werknemers kunnen bieden, wordt er niet in voorzien om werknemers te verzekeren dat die fondsen hen ook daadwerkelijk zullen bereiken. Arbeidersorganisaties over de hele wereld zullen toezicht uitoefenen op de betaling van wettelijk verschuldigde lonen aan werknemers en druk blijven uitoefenen op kledingmerken om loongaranties toe te zeggen, totdat de werknemers volledig zijn gecompenseerd voor de lonen die zij zijn misgelopen.

De huidige crisis werpt licht op een diep gebrekkig model dat berust op de concentratie van bedrijfsmacht ten koste van arbeiders. De hevigheid van deze crisis had kunnen worden voorkomen. Om het catastrofale verlies van bestaansmiddelen voor arbeiders om te buigen en te voorkomen dat een dergelijke crisis zich nog eens voordoet is het noodzakelijk dat kledingmerken onmiddellijk actie ondernemen.

Hoe ziet het er uit als een kledingbedrijf zo'n loongarantie ('wage assurance') doet?

[Naam kledingbedrijf (merk(en))] verzekert hierbij publiekelijk dat alle kleding-, textiel-, schoenen- en logistieke werknemers die aan het begin van de Covid-19-crisis in onze toeleveringsketens werkten, ongeacht hun contractstatus, hun wettelijk verplichte of reguliere betalingen zullen ontvangen, dan wel hun normale lonen en uitkeringen, afhankelijk van welke hoger is. Dit omvat ook eventuele loonachterstanden (achterstallige betalingen) en onderhandelde ontslagvergoedingen.

We zullen voldoende middelen bijdragen om ervoor te zorgen dat, in combinatie met steun die door werkgevers, lokale overheden en internationale instellingen aan werknemers wordt verleend, werknemers een inkomen hebben dat gelijk is aan wat ze vóór de crisis ontvingen. Door dit te doen bieden we onmiddellijk hoognodige steun aan werknemers en handelen we naar onze vastgelegde verantwoordelijkheden om negatieve gevolgen voor de mensenrechten in onze toeleveringsketens te voorkomen en te verminderen, en om te voorzien in of samen te werken aan het herstellen van schade.

In de toekomst zullen we sterkere sociale bescherming voor werknemers ondersteunen door een prijspremie toe te passen op toekomstige bestellingen. Die premies worden gestort in een garantiefonds dat is gereserveerd voor ontslagvergoedingen en openstaande lonen in gevallen waarin werkgevers in onze toeleveringsketen insolvent zijn geworden of anderszins werkrelaties met werknemers hebben beëindigd. Wij garanderen deze maatregelen door ondertekening van een afdwingbare overeenkomst met de relevante kledingvakbonden, in overeenstemming met ILO-aanbeveling 202, Verdrag 95 en Verdrag 76.

Totstandkoming

Dit is een vertaling uit het Engels van een rapport van Schone Kleren Campagne/Clean Clothes Campaign, gebaseerd op onderzoek van de internationale Clean Clothes Campaign en het Worker Rights Consortium in de VS, met bijdragen van het Solidarity Center (VS). Het originele rapport en de Nederlandse vertaling zijn gepubliceerd op 10 augustus 2020.

De volgende auteurs, onderzoekers en redacteurs hebben bijdragen geleverd:

Sofia Barradas, Anne Bienias, Mayisha Begum, Liana Foxvog, Bent Gehrt, Lucy Griffiths, Laura Gutierrez, David Hachfeld, Christie Miedema, Miriam Neale, en Johnson Yeung.

Dit onderzoek is mede mogelijk gemaakt door de Europese Unie. De meningen die in het kader van dit project worden verspreid zijn niet per se die van de EU.

Vormgeving en lay-out

Zeppa, Amsterdam.

Schone Kleren Campagne (Clean Clothes Campaign Netherlands)

PO Box 11584
1001 GN Amsterdam

Phone: (+31) (0)20 41 22 785

Fax: (+31) (0)20 41 22 786

info@schonekleren.nl

www.schonekleren.nl

 schonekleren
 @schonekleren
 Schonekleren